

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1913. 30. szám.

Budapest, július 27.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre -- 12 korona

Félévre -- 6 korona

Negyedévre -- 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Sikeres bizonyítékgyűjtés.

Egy bűnézet.

A Hans Gross-féle Archivból.

(Vége.)

Huber Ferencz grízi mérnök már néhány nappal az előtt, hogy Happich meggyilkoltatása nyilvánosságra jutott, tudatta a nyomozó hatósággal, hogy 1911. évi január hó 21-én délelőtt körülbelül 11 órakor két munkát kereső legény járt nála, a kik különös viselkedésükkel föltűntek. Följelentésében kiemelte, hogy a valószínű tetteseknek az újságokban közölt személyleírása ezen két legényre ráillik.

Midőn Huber Ferencz a tárgyalás alkalmával K.-val szembesítettett, szó szerint így tanuskodott: «Rendes körülmények között határozottan állithatnám, hogy K. egyike annak a két legénynek, kik 1911. évi január hó 21-én délelőtt 11 óra körül nálam voltak. Miután azonban egy ilyen fontos kérdésről van szó, nem merem állításomat határozottan kimondani.»

Ezen vallomás azért volt fontos, mert a tanu K.-val történt szembesítése előtt, az általa megfigyelt egyéneket éppen úgy írta le, mint a többi tanu. Ő is kiemelte az idősebbnek kúrgó orrát — mi K.-ra pontosan ráillik — és mert vállolt — feleségének bemonclása szerint — január vége felé való távollétét, mely után sérülten tért haza, annak idején azzal indokolta, hogy Grázban volt munkát keresni.

Ezek után most már mindazon egyének kihalgattattak, kik a valószínű tetteseket az L.-féle koresmályn vagy Grázba történt utazásuk közben megfigyelték. L. koresmáros kivételével, kinek vallomására később még rátérünk, az összes tanuk akként nyilatkoztak, hogy K. igen hasonlít az idősebb legényre, jelenleg azonban idősebbnek néz ki és hosszú, lekőgő bajszát visel, míg a megfigyelés idejében az idősebbnek nyírott bajszu volt.

(Emlékezzünk vissza Kúbala művezető vallomására, mely szerint K. bajszviselését többször megváltoztatta.)

L. koresmáros, ki a valószínű tetteseket a leghosszabb ideig megfigyelhette, minden esetben kikérdeztetett, midőn a csendőrség egy — Happich meggyilkolásával gyanúsított egyént elővezettek, de mindannyiszor kijelentette, hogy az előtte álló személy az általa meg-

figyelt legények egyikével sem azonos. Midőn tehát most — K.-val történt szembesítése alkalmával — határozottan kijelentette, hogy a megfigyelt legények közül ez az idősebbnek látszó, vallomásának szavahihetőségéhez nem férhet itt szó.

Ezen bizonyítékokkal szoros összefüggésben áll Luber Ferencz vallomása, ki határozottan állítja, hogy K.-val (Gráz mellett január 23-án vagy 24-én (hétfőn vagy kedden) találkozott és néhány percig beszélt is vele. K. akkor egy fiatalabb legénnyel ment és egy olyan bot volt nála, a melyen Happich hullája mellett feküdt. Természetesen, hogy ezt a vallomást szavahihetőségére nézve a leggondosabban meg kellett vizsgálni. Luber azt a vallomását, hogy K.-val történt találkozásu tényleg január 23-án vagy 24-én történt, kétféleképen is igazolta. 1. K.-val történt találkozásu megelőző vasárnap, lakóhelyéhez közel egy vasúti szerencsétlenség történt és ő határozottan emlékezik arra, hogy K.-val legfeljebb két nappal ezen baleset után találkozott. 2. Január 23-án és 24-én egy fuvarost keresett, ki huzecolkodás alkalmával butorait elszállítaná. A fuvarostól való hazatérés alkalmával, tehát 23-án vagy 24-én találkozott K.-val.

Luber pontosan látta K. botját, mert nevezett az alatt, míg néhány percig beszélgettek, botjával a hóban turkált. Midőn a Happich hullája mellett talált botot Lubernek megmutatták, oda nyilatkozott, hogy K.-nál találkozásu alkalmával éppen ilyen bot volt.

Ezen bot eredetét illetőleg a bizonyítás sok nehézségre akadt és nem végződött kielégítő eredménnyel; itt is beigazolódott, hogy olyan mulasztások, melyek az első helyszíni szemle alkalmával történtek, később már alig tehetők jóvá.

A helyszíni szemle alkalmával a bizottság abból a föltovésből indult ki, hogy a három darabra osztott bot Happiché volt. Ezt nemesak Luber vallomása ezáfolja meg, hanem egy meglekésnek látszó, de mégis igen fontos körülmény is. A hulla mellett talált bot fogantyuját képező görbülés ugyanis olyan szűk volt, hogy az erős zömök testalkatú Happich ezt a botot semmiesetre sem hordhatta az alsó karra akasztva. Már pedig tapasztalathal tudjuk, hogy különösen üzletemberek, kik nem azért hordanak botot, hogy arra támaszkodjanak, hanem

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER

ca. éskir. udvari és hadsereg szállít., a Rákóczi Tárogató (stulálójn, Budapest, II., Lánoszid utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapálás. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

azt inkább védelemre használgák, különösen telén éppen azért hordanak előszeretettel ilyen, fent görbe botot magukkal, mert azt az alkarra akasztva, kezüket zsebukbe tehetik.

A korcsmáros vallomása szerint Happichnál állandóan — tehát január 24-én is — egy a hulla mellett talált bothoz hasonló bot volt, melyet mindég az alkarra akasztva hordott. A meggyilkolt felesége és leánya is kijelentette, hogy a hulla melletti talált bot nem volt Happiché s azt azzal indokolták, hogy Happich egy izben botját vashegygel látta el, mely azonban más formájú volt, mint a hulla mellett talált bot vashegye.

Az ezen tárgyra vonatkozó megállapítások közben Happich özvegye jelentette, hogy tudomására jutott, miszerint meggyilkolt férje egy izben botját egy másik kicserevelte. Az azonnal bevezetett nyomozás alapján egy szijgyártó kikérdezésére került a sor, ki botját is elhozta és kijelentette, hogy Happichhal 1910. évi december havában tényleg elcserelték az egymáshoz hasonló botjaikat. De míg özv. Happichné a szijgyártó által elhozott botban határozottan férje botjára ismert rá, addig a szijgyártó a talált botban nem ismerte fel régi botját.

Ezen bizonyára igen fontos tárgy további tisztázása nem sikerült.

Ellenben rábizonyították a terheltre, hogy a gyilkosság után egy nagyobb pénzösszeg birtokában volt, melynek holszerzését igazolni nem tudja.

Ebben az irányban a már említett Polz Ferencz vallomása volt fontos, a ki előadta, hogy K. február 4-ike körül — de határozottan emlékszik, hogy február 7-ike előtt — fa- és tejtartozása fejében 50 koronát fizetett neki. Ezen alkalommal K. tárczájában még két darab 100 koronás bankjegyet is látott, melyekre K. megjegyezte, hogy a pénzt a takarékpénztárból vette ki.

Polz azt az állítását, hogy K. február 7-ike előtt fizetett neki 50 koronát, így próbálta igazolni. Február 7-én egy szomszéd községben Wimmer nevű rokonát tenítették. Elment a temetésre és minden pénzét, tehát a K.-tól kapott 50 koronát is magával vitte. Másnap reggel hazá térvé, azt mesélte a felesége, hogy az éjjel valaki döngötte az ablakokat. Erre Polz megjegyezte: Jó, hogy minden pénz nálam volt, utóbb még elvitték volna K. pénzét is!

Abból a célból, hogy ezen fontos vallomás szavahihetősége megvizsgálható legyen, kikérdeztették Polz felesége és cseledeje is, kik Polz bemondását a legapróbb részletekig megerősítették. A plébániától és az illetékes csendőrösről bekövetelt jelentés alapján megállapítást nyert továbbá az is, hogy Wimmer tényleg február 7-én temettetett el.

A gyilkosság után még más egyenek is sok pénzt láttak K.-nál. Robier Ferencz február 3-án D.-ben találkozott K.-val, kinek egy kék papirzacskóban sok öt

koronás volt, melyeket nem tudott beváltani. K. ez alkalommal Robiert és még egy esomé embert megvendéglelt, maga is sokat ivott és meglehetősen nagy összegű korcsmai számlát fizetett.

Hogy ez tényleg a megjelölt napon történt, a következőképen volt a tanu által beigazolíható: Február 3-án egy lakatos lakodalmánál Robiernek a szobatársa közcsend elleni kihágásért négy napra be volt zárva. Az ezt követő vasárnap (február 6-án) ezen szobatárs anyja meglátogatta bezárt fiát. Robier elkísérte az asszonyt és onnan visszatérve találkozott K.-val.

Ez a fontos terhelő vallomás is vizsgálat tárgyává tétetett. Csendőrségi nyomozás során megállapították, hogy a lakodalom február 3-án volt és hogy ez alkalommal egy R. S. nevű egyén közcsend elleni kihágásért február 7-ig a községi fogdában be volt zárva. R. S. Robier vallomását mindenben megerősítette és meg hoztatta, hogy Robier elmesélte neki, hogy K. megvendéglelte őket és hogy K.-nál milyen sok pénz volt.

Ha meggondoljuk, hogy ez a tanu közvetlenül munkahelyéről és teljesen váratlanul lett beidézve és kikérdezve, vallomását tehát befolyásolhtanul és előkészület nélkül adta le, be kell látnunk, hogy Robier súlyosan terhelő vallomásához nem férhet kétség.

Vádloznak ezen bizonyítékokkal szemben előadott minden védekezése ugyanezek gondosan megvizsgálatott, de a vizsgálat eredménye szerint meg is cáfoltatott.

*

Ezzel befejeztük mindazoknak a bizonyítékoknak a felsorolását, melyek ezen bűnügynél szerepeltek.

Még csak a cselekmények végrehajtásában, valamint vádloznak tettei után való magatartásában és védekezésében tapasztalható egyformaságra utalok néhány sorban.

Ezen egyformaság semmiesetre sem bizonyító erejű, a bizonyítékokat azonban minden esetre támogatja.

A bűntettek, melyek mindhárom esetben az esti órákban és egy — területileg — aránylag kis környéken hajtottak végre, a Zitz és a Happich-féle esetben rendkívüli erőlködésre, sőt állatiasságra mutatnak.

A rablás akkor végződött gyilkossággal, ha tettesnek fölfedezéstől kellett tartania, vagy hogy ha az áldozat védekezett.

Musger nem ismerte K.-t és végeredményképen önként átadta pénztárczáját. K.-nak tehát ebben az esetben nem kellett a legvégső eszközhöz nyulni.

Zitz ismerte K.-t és védekezett is, őt tehát el kellett tenni láb alól, ne hogy mint vádló fölléphessen.

Happichnak is volt alkalma későbbi támadóját megfigyelni; az izmos és erőteljes Happich alaposan védte is a bőrét, — igazolja ezt a tettes sérülése, — tehát őt is meg kellett gyilkolni.

A Zitz-féle esetben tettes rövidesen a gyilkosság után iparkodott kezeit a vértől megtisztítani, megmosta tehát

Ha fáj a feje⁷ ne tévözzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozánál ingy. postai szállítással.

Kitüntetett esendőraltisztek.

azokat egy, a helyszínéhez közel talált poc-solyában; a Happich-féle esetben tettes ugyanezt cselekedte.

A Zitz-féle esetben K. kimosta és elásta véres ruháit és levágta a haját. A Happich-féle esetben pedig mosás céljából haza hozta véres ingmellét és lenyíratta a bajuszát.

Az esküdtek a hozzájuk intézett három kérdésre a következőképen feleltek:

1. Happich meggyilkolása: 10 igen, 2 nem.
2. Zitz meggyilkolása: 12 igen.
3. Musger kirablása: 12 igen.

Vádlott az esküdtek ezen igazmondása alapján halálra ítéltetett.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A vasutak fosztogatói.

Irtó: Máthi Miklós főzsermester.

Se szeri, se száma azoknak a kártérítési pöröknek, a melyeket a vasutról eltolvajolt áruküldemények megtérítése iránt, a vasuti igazgatóságok ellen évente megindítanak.

Ezekkel szemben pedig csak igen ritka esetben sikerül a tolvajok kiletét legalább annyira is felderíteni, hogy a vasut, mint káros, ha már a szenvedett kár értékét be nem hajthatja is rajtuk, de legalább elítéltetésükkel erkölcsi elégtételt nyerhetne velök szemben.

A mint az eddig kiderített ilyen esetekből tapasztalható, azok tettesei vagy éppen a vasut alsóbbrendű alkalmazottai voltak, vagy polgári egyénekkel összejátszva követték el a lopásokat. De nagyszámúban, még pedig nemcsak az áruraktárak feltörései, hanem a mozgóvonat megdézsmálásai is a vasutmenti községek lakosai terhére állapítottak meg s egynémely községnek úgyszólván egész lakossága, ki tudja, ki tudatlanul bele volt keverve az ilyen vasuti tolvajlásokba.

Csak ilyenkor derül ki, hogy a lakosság egyrésze valóságos tolvajszövegetben áll s hogy az emberi képzeletet mily tulbaladó merészséggel hajtják végre bűntetteiket.

Az alábbiakban egy ilyen, éveken át folytatott s a közelmúltban minden részletében kiderített vasuti lopást fogok ismertetni.

A budapesti vasuti igazgatóság budapest—zimonyi vonalán, a Szabadszállás és Fülöpszállás közötti vonalrészén, több mint négy év óta egymást érték a tehervonatok kocsijainak feltörései és megdézsmálásai, úgy hogy az ezekben es néha-néha változatosság kedvért a raktárak feltöréseivel is okozott károk összege több mint 45.000 koronára rugott, a melyeket természetesen, kiderített tettesek hiányában, mindannyit a vasutigazgatóság volt kénytelen megtéríteni.

Hosszabb időn át úgy az egyik mint a másik állomáson, valamint a két állomás közti vonalrészén is igen gyakran, csendőrzárörök ügyeltek fel, sőt magán a mozgóvonaton is utaztak járörök egyik állomástól a másikig és így igyekeztek a károkozást megakadályozni, mégis alig múlt el egyetlen sötét éjszaka, hogy a Szabadszállásról hiba nélkül elindított éjjeli tehervonatnak, egyszerre két-három kocsija is feltörve és megdézsmálva ne érkezett volna a fülöpszállási, vagy innen a szabadszállási állomásra.

Nyilvánvaló lett, hogy a tettesek az említett két község egyikébe, vagy éppen mind a kettőbe valók. De a mindannyiszor megejtett úgyszólván állandóan folytatott nyomozás mellett sem volt képes sem az izzáki, sem a szabadszállási őr a lopásokat kideríteni, sőt még csak azt sem sikerült megállapítani, vajjon vasuti alkalmazottak-e vagy polgári egyének s utóbbi esetben melyik községbeliek lehetnek a tettesek.

Bűnjel soha elő nem került és a gyanúnak még csak a legkisebb jele sem volt megállapítható senki ellen sem.

Szinte érthetetlennek látszott, hogy azt a temérdek posztót, szövetet, vásznat, kész női- és férfi ruhaneműket s azt az óriási mennyiségű cigarettát, kávét és egyéb élelmi- és élvezeti cikket, a melyeket az említett hosszú idő alatt elloptak, hol és miként tudták elrejtve tartani és értékesíteni úgy, hogy azt soha, még a bizalmas egyének sem vehették észre.

Végre is úgy a csendőrség, mint ennek jelentései és a saját következtetései alapján a vasutigazgatóság arra a feltevésre jutottak, hogy a vasuti személyzet a polgári egyénekkel összejátszva követi el a lopásokat.

Hogy tehát ezt a feltételezett tolvajszöveget megbonnta és szétugrassa, az igazgatóság az említett négy év alatt kétszer is kicserélte, áthelyezte a vasuti személyzetet; az állomásokon az éjjeliőröket megkésztette, újabbakkal cserélte fel; a mozgóvonatok személyzetét pedig állandóan változtatta.

De ezek az intézkedések sem értek semmit; a lopások nem szüneteltek.

És nem lehetett tétlenséggel vagy közömbösséggel gyanúsítani a szabadszállási és izzáki őröket legénységét sem. Mert beigazoltan minden alkalmat megragadtak a lopásokban való nyomozásra és pübatolásra úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül; besugókat is szerettek, de ezek is mindannyiszor tehetetleneknek bizonyultak.

Előközben Novák István járásőrmester lett a kunszentmiklósi járás parancsnoka és ő is kezébe vette a már elszaporodott lopások nyomozását. Hosszu ideig azonban az ő közbelépéseinek sem volt semmi eredménye, alkalmas besugót meg éppen nem bírt szerezni.

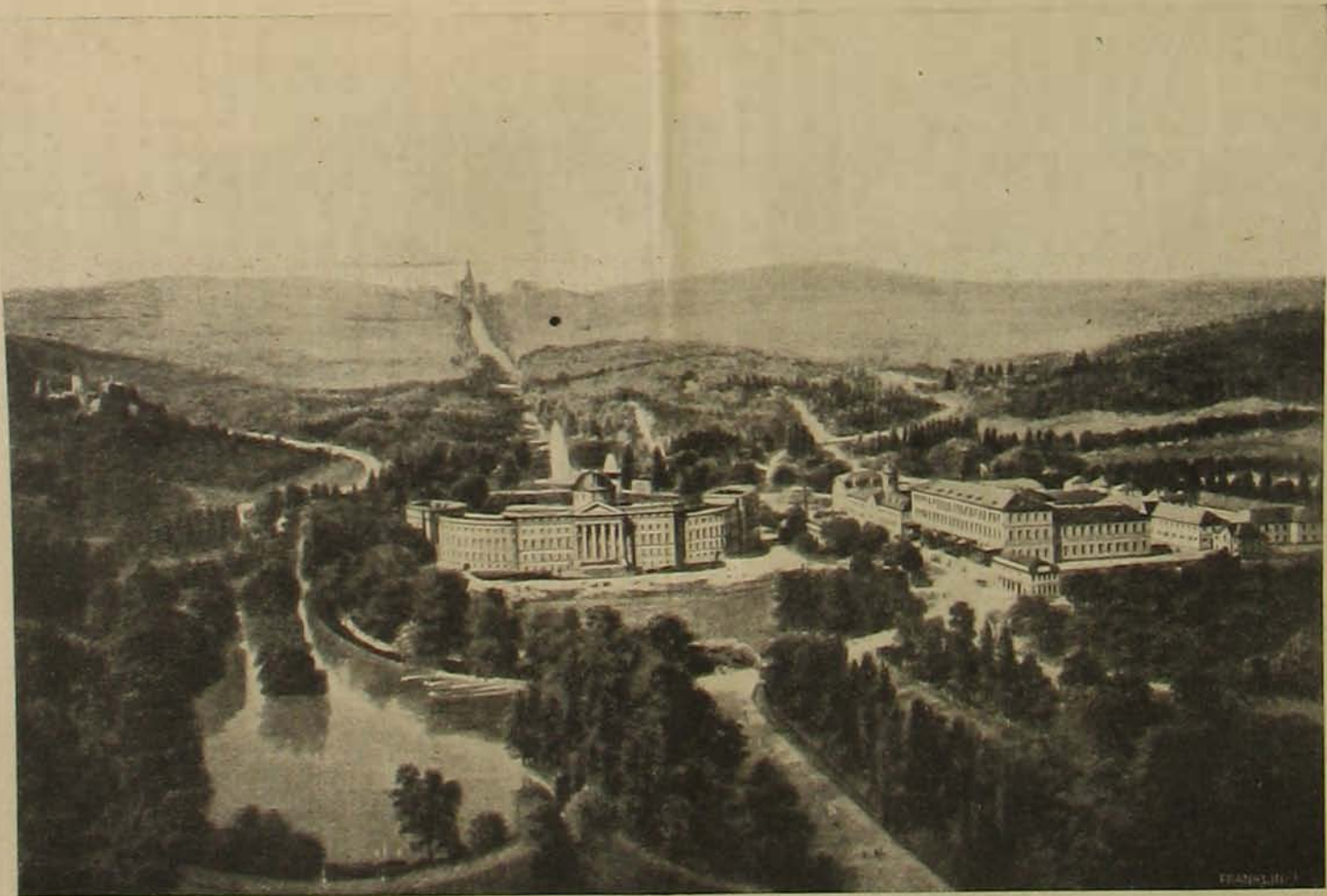
Folyó év tavaszán, egy újabb lopás alkalmával ismét maga vette a kezébe a nyomozást Novák járásőrmester s addig kérdezősködött és pübatolt a lakosság között,

Nagyon köszönöm,

hogy szives volt a mult heten

feleségemnek ajánlani, igazán nagyon jó szolgálatot tett nekem

Gyarmati-féle Universal Balzsamot gyomorégős és székrekedés ellen. A mióta azt használja étvágytalanság, gyomorégés esetében is. 12 üveg ára 5 korona. Kapható Gyarmati Emil gyógyszerész, Baja 121. Próbára egy üveget 1 K-ért szállít, ha a pénzt előre beküldi. Még ma írjon mindenki, a ki nekem valami beír van.

Wilhelmsröhe látképe.

különösen a szabadszállási lakosság körében, mert már kezdettől fogva ezek között sejtette a tetteseket, hogy sikerült neki egy bizalmas egyéntől oly információkat szerezni, a melyek alapján már némi reményvel indíthatta meg a további puhatólást. Segítségére volt ebben, természetesen megfelelő összegű jutalom ígérete ellenében az a bizalmas besugója is, a ki ismereteinek és hangoztatott tapasztalatainak felhasználásával csakugyan ügyesen és teljes szolgálatkészséggel igyekezett a járásörmeget támogatni.

Néhány hétig mégis meddő maradt ezzel a besugóval való kísérletezés.

Már abba akarta hagyni a járásörmester a vele való további összeköttetést, mikor április 20-ika körül levelet kap tőle, a melyben örömmel értesíti, hogy van már alapos nyom a tettesek után s egyidejűleg hét tanyai lakos nevét is közölte, mint a kiknél bűnjelek lesznek biztosíthatók s mint a lopások egyik alaposan gyanúsítható tettesét, az egyik községi éjjeliőrt nevezte meg.

A levél alapján utána puhatólva a dolognak meggyőződött a járásörmester, hogy a közölt adatok a felhozott gyanút megerősítik. Összevonta a szabadszállási és az izsáki őrsök legénységét és folyó évi április 22-én megkezdte a nyomozást és folytatta azt május 15-éig.

Ez idő alatt az éjjel-nappal folytatott nyomozás, puhatólás, leállások és napokra terjedő házkutatások végre is teljesen eredményre vezettek és lebonyolította Novák járásörmester ezt az évekre visszamenő lopási, betörési eseteket úgy, hogy annak minden legkisebb részlete is felderítést nyert.

A besugó levelében megnevezett tetteseknél ugyanis, mindjárt eleinte olyan bűnjelekre akadtak, a melyek kétségtelenné tették azok bűnös éjét. Ám ezek tagadták a tetteséget körömszakadtig és tettestársakról sem akartak tudni semmit.

Talán nem is lehetett volna rájuk bizonyítani semmit, de aztán megkezdtek az ezekkel összeköttetésben álló s orgazdáként gyanúsított lakosok utáni puhatólást s ezek a náluk talált szintén nagyobbszámú bűnjelek honnan és mikor való származását aztán szépen bemondogatták. Azok ugyan, a kik már jobban „beúsztak”, még csökönysködték, tagadni, huzni-vonni próbálták a dolgot, de erőlködésük már nem ért semmit, mert közbelépett maga a jobbjézésű lakosság is és ügyszólván fejenként adta a járőrök kezébe a tetteseket.

Hányszor meg hányszor hallottam már egyes bajtársaktól, különösen fiatalabb altisztektől és esendőröktől, hogy a lakosság bizalmatlan, bűnesetek kiderítésénél semmiféle segítséget nem nyújt, szóba se áll a csendőrral, nemhogy adatokat nyujtana a nyomozásoknál s ehhez hasonló kifakadásokat. Pedig nem úgy van a dolog. Tesz a nép mindent, csak érteni kell a nyelvén.

— Néma gyermeknek anyja se érti szavát! Hát honnan tudja az a polgár, hogy mit nyomoz és keres a csendőr, ha nem közli vele, ha nem érdeklődik nála tettesek vagy adatok iránt.

Lám itt megmutatta a lakosság, hogy segítségére tud lenni a csendőrnek. A nyomozás folyama alatt 30 drb. névtelen levelet kapott a járásörmester, a melyek mindegyike egy-egy tettesről vagy orgazdáról rántotta le a leplet.

Ezenfelül a lakosság közül azok, a kik jóhiszeműleg vettek meg egyszer vagy másszor egyes tárgyakat a tettesektől vagy orgazdaktól, nehegy kellemetlenségük legyen, önként hozták a bűnjeleket a község házára és bejelentették azoknak mikor és kiktől való származását.

Igy folyt a nyomozás a legkecsesetöbb eredménnyel napról-napra. S mint a lavina, napról-napra nőtt a tettesek, bűnszámok és az orgazdák száma és a bűnjelek mennyisége is.

Kiderült, hogy a községi éjjeliőrök négyen voltak a főtettesek. Közük egyike, az egész szövetségnek a feje, már szinte siettette a nyomozást, beismert mindent; vasuti lopásokat, s a környéken elkövetett betöréseket, megnevezte 17 társát; természetesen már csak akkor, mikor látta, hogy azok egymásután kerülnek hurokra s a további tagadásukkal ezélt már nem érnek.

Hadd jöjjön be még az a kettő is járásörmester ur! vágta ki hetykén egyik napon önként kikérdezéshez jelentkezve — a Sipos János meg a testvére az István; legalább együtt leszünk mind és nyugodtan lehetnek járásörmester urék néhány évig!

Be is jöttek! De előkerült a házkutatások alkalmával vermekből, különféle rejtékhelyekből a bűnjelek egész légiója. Egész vög posztók, szövetek, vásznak, nagymennyiségű már kész női- és férfiruha, az utóbbi lopásokból származott cukor, kávé, egyéb élelmiczikkék és ezek rakaszai. Több volt olyan a tettesek és orgazdák közül, a kiknek egész családja teljesen a lopott holmikhól volt felruházva.

Több mint 10.000 K. értékű bűnjelt koboztak el így s kocsiszámra szállították be a kir. ügyészséghez a nyomozás befejeztével.

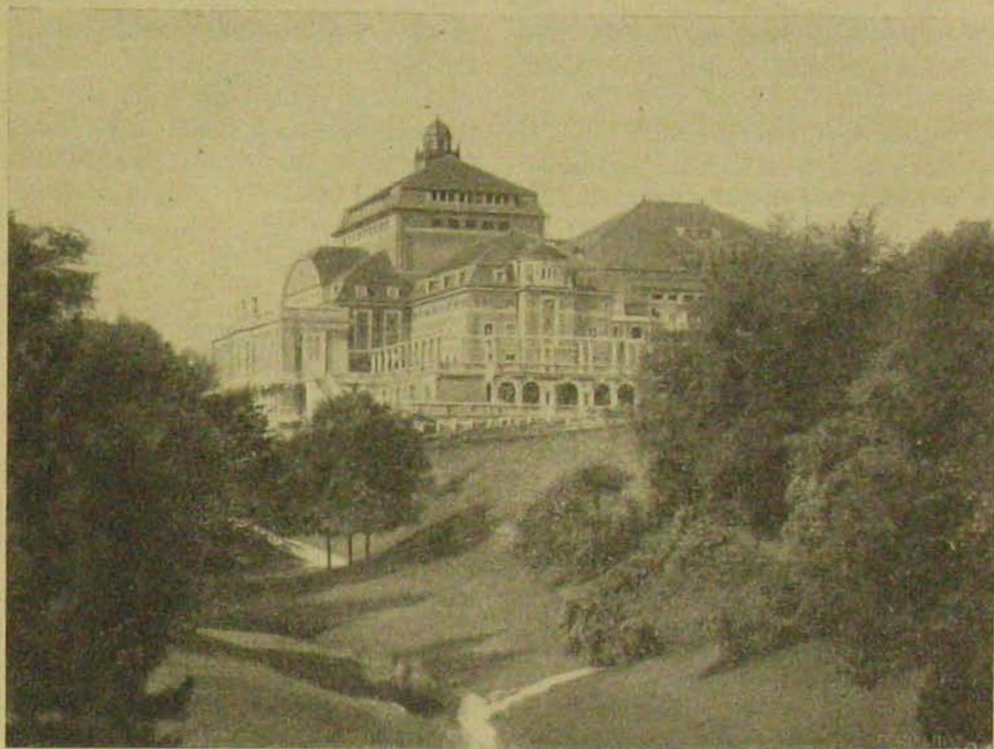
Tízennyolcz tettes és nyolcz orgazda lett elfogva és a kir. ügyészségnek átadva; negyvenhat orgazda és bűnrészecs pedig feljelentve, a kik mindannyian beismerték a vasuti lopásokat és feltöréseket illetőleg az azokból származott dolgoknak tudva beszerzését.

A tettesek meg is magyarázták, hogy míg az állomásokból kiinduló tehervonat lassan ment, esetleg ha csendőrt nem vettek észre, már az állomáson, felkapaszkodtak a kocsióra s menet közben az ólomzárakat leszakítva s a kocsióra behatolva, mire az az egyik állomástól a másikig ért, a benne talált és hasznavehetőnek sejtett áruküldeményeket ügyszólván válogatás nélkül kidobál-

BUTOR

Kéaspénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A királyi színház,

Wilhelmshöhe, Cassel mellett, a német ezászer nyaralóhelye. — A narancsbák.

ták a pályatestre, majd mikor a vonat lassítani kezdte a menetet, egyenként legrágtak a vonatról s a már előre megbeszélt helyei rájuk várakozó kocsival végig hajtatták visszafelé a pályatest mellett s a ledobált holmikak felszedték.

Cselekményük véghezvitelére rendszeresen sötét, borultas, erős éjjeleket választottak, mert ilyenkor legkevésbé voltak kitéve a leleplezések esetleg az elfogásnak. Különösen mindig megfigyelték azt is, van-e csendőrrjáró az állomáson vagy a pályatest mentén szolgálatban.

De beismerték azt is, hogy néhány esetben, midőn törvük nem sikerült a vasutnál, nehogy üres kézzel menjenek haza, hol egyik, hol a másik községben követtek el egy-egy betöréses lopást. Az ezekből származó és náluk talált bűnjelek folytán hat szabadszállási és három fülöpszállási betörést, mintegy 4000 K. kárértékkel és még hét rendbeli vasuti raktár feltörést sikerült rájuk bizonyítani, a melyeket különben szintén mindannyian beismertek.

A nyomozás sikeres lebonyolításában igen nagy segítségére volt a járásörmesternek, egyik szép eredményéről olvasóink előtt már ismert Thoma Márton őrsvezető ez. őrmester és Komáromi Miklós őrsvezető ez. őrmester is. Ezek, bár rövid idő óta működnek az izzáki illetőleg szabadszállási őrsön, de már az ez idő alatt szerzett ismeretek és a nyomozásban való jártasságuk ügyes felhasználásával nagyban hozzájárultak e szép eredmény biztosításához.

Novák István járásörmester csak a közelmúltban kapta meg érdemeinek Legfelsőbb helyen való elismerése jeleit a koronás ezüst érdemkeresztet s hogy arra érdemes is volt, ezzel az eredményével be is igazolta.

*

És itt még nem hagyható felemlítés nélkül, hogy ennél a nyomozásnál is bebizonyult ama sokszor bangoztatott és a bonyolultabb nyomozásoknál alig nélkülözhető eljárás helyessége, hogy a csendőr, ha eredményesen akar működni, személyismereteinek folytonos bővítésére és különösen arra törekedjék, hogy magának teljesen megbízható besugókat szerezzen.

A csendőrnek ez a két kötelessége teljesen egybevágó. A kinek személyismerete nincs, annak nem igen sikerül besugót se szereznie. Kiterjedt személyismeret mellett azonban ez is könnyen megy.

E tekintetben azonban alapos megfigyelés mellett már elege teljes bizonyosságot kell szerezni arról, hogy a teljes bizalomra érdemes-e a besugónak ajánlkozó vagy ilyenre felbuzgítás folytán vállalkozó egyén s van-e tehetsége és jártassága az ily dolgokban való megfigyelésekre; de még ekkor is csak megfelelő kipróbálás után kell rájuk bízni a közártalmuk és gyanúsítottak megfigyelését, bűnesetekben való adatszerezést; annál is inkább, mert egyrészt, mint ebben az esetben is bebizonyult,

egyrészt ismeretei és összeköttetései hiányánál, másrészt elfoglaltságánál fogva nem képes megfelelni a követelményeknek; más részük pedig, a mi szintén könnyen előfordulhat, a közártalmuk és gyanús egyének ezinkostársai lévén, éppen azért vállalkozik e kényes és bizalmas természetű feladat megoldására, hogy a csendőrök egyes egyének iránti gyanuját, érdeklődését kipuhatolva, ez utóbbiakat óvatosságra intse, megbízóit — a csendőröket — pedig, a hol csak lehet, tővutru vezesse, vagy azok figyelmét éppen magáról elterelje.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A vegytani kutatások áldozatai.

A XVIII. század második fele óta, midőn a vegytani kutatások nagyobb arányokat öltöttek, e közhasznú működés mindinkább több áldozatot követel a tudomány emberei közül is. Alig van vegytannal foglalkozó, ki tudományos működése közben kisebb-nagyobb sérülést ne szenvedett volna s a tudomány története egész sereg adatot sorol fel nagyobb s néha végzetes balesetekről. Közöljük itt a főbbeket.

Lehmann, a szentpétersvári császári múzeum vegytanára 1767-ben oly gőzök belélegzése által halt meg, melyek egy arzén-vegyületet tartalmazó tégely szétrobbanása által támadtak.

1788-ban Berthollet azt ajánlotta, hogy a lőpor készítésénél a salétromsavas káli helyett klórsavat használjanak s Essoneban kísérletet is tettek vele. Tíz kilogramm klórsavas kálit faszénnel vegyitettek s ekkor hirtelen robbanás történt, melynek következtében két ember meghalt, többen megsebesültek s a jelen volt Berthollet és Lavoisier is csak mintegy csoda által menekültek meg.

1790-ben Pelletier vigyázatlanságból foszforkövenyt készített üvegedényben és salétromos gáz hatván rá, robbanás történt, mely a tudás mindkét szemét nagyon megsértette. Ugyanő 36 éves korában tudóvszben halt meg, melyet onnan szerzett, hogy életének utolsó éveiben a foszfor és klór vegyületeinek kutatásával foglalkozva sok ily veszélyes gázt szivott be.

Barruel Párisban 1808-ban jobb karját vesztette el, mivel egy akhátmoszárbán megmondhatatlanul robbanó higanyt dörzsölt. 1809-ben Figuier, a montpellieri gyógyszerészi iskola vegytan-tanára, lett hasonló szerencsétlenség áldozata. Előadása számára mintegy bárom és fél grammnyi durrezüstöt készített a azt egy üvegdugóval ellátott edénybe tette. Alig hogy kibúzta a dugót, a kis dörzsölés folytán felrobbant az anyag s a szerencsétlan vegyész egyik szemét elvesztette.

1808-ban Gay-Lussac nagyobb mennyiségű káliumot készített s abból egy darab szemébe esett. Dupuytren ugyan kigyógyította, de egy hónapig mit sem látott. 1811-ben Dulongot súlyosan megsértette egy klórlégeny-explozió, mely anyagot ő találta fel. Ugyanekkor készletei annyira összeromboltattak, hogy egy évig nem folytathatta kísérleteit, s midőn a következő évben ismét hozzá kezdett, még nagyobb robbanás állott be, melynek következtében egyik szemét s két ujját elvesztette. Ugyanez évben Davyt is hasonló csapás érte.

Valódi tajtékipák, szipkák

valamint az összes dohányzó-eszközök leg-
jobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Károly-utca 6. — Alapítva 1865-ben.

Csendőség részére előnyös részletfizetési
kedvezmény! Kívántra képes árjegyzékkel
valamint őrsöknek választókkal szolgál.

Klórleány-robbanásnál szeme megsérült s hosszabb ideig munkaképtelen lett.

1813-ban ugyanez anyag felrobbanása által ismét megsérült, de már nem jelentékenyen, mivel fejét egy a sapkához erősített üveglemez védte. Ez időben Faraday volt Davy asszisztense, kinek kezében a klórleány szintén felrobbant s kezét erősen megsértette.

Gehler, müncheni vegytanár, 1815 július 15-ikén arzénkömény belégzése miatt halt meg. Ugyanily okból már 1803-ban Trommsdorf is sokat szenvedett. Thenárd, vegytanár a párisi polytechnikumon, 1825-ben cukros víz helyett az előadáson véletlenül maró légyen-sublimátot ivott. Az első pár kortynál észrevette tévedését s biggadtan letéve a poharat így szólt hallgatóihoz: «Uraim, most a sublimáttal megmérgeztem magam. Az ellenszer tojás fehérje. Gondoskodjanak felőle!» A tanulók szétszaladtak mindenfelé s csakhamar egész sereg tojást hoztak. A gyors segítség megmentette a tanár életét, azonban több hétig súlyos beteg volt.

Boullay, egy kiváló tehetségű fiatal vegyész, 1835-ben meghalt amu rettenetes sebek következtében, melyeket egy kezében véletlenül eltört üvegben levő ather felrobbanása okozott. 1840-ben a párisi gyógyszerészeti iskolában egy szénsav-készülék robbant föl, minek következtében Hervig asszisztens életét veszítette. 1841-ben Bunsennek volt nagy baja. Kakodyl-cyanidot elemezve az égető cső felrobbant s egyik szemét megsértette. Ezenkívül a mérges gőz következtében több hétig élet s halál között lebegett.

Hennel, a londoni vegyész, 1842-ben június 1-én rögtön meghalt mintegy 3 kilogramm robbanó higany miatt. Donnet, Girardin tanár asszisztense Rouenban, 1843-ban ugyanez anyag felrobbanása miatt csaknem szemét veszítette. Bescherer, rudolstadtai tanár, 1849. november 29-én meghalt, mert kéksav gőzét lehelte be.

1855 február 25-ikén halt meg Mansfield, ki először készített benzolt a kőszén-kátrányból, ama sebek miatt, melyeket a párisi kiállításra szánt napbta-készülékek gyártása alkalmával szerzett. Deville, 1859-ben, osmium-savval téve kísérleteket, ez anyag gőze miatt mintegy 24 óráig csaknem egészen vak lett. 1863-ban Stewart, edinburghi tanár, egy salétromsavas edényt tört el. A gőzök miatt oly tüdőbaja támadt, melyben meghalt, úgyszintén segédje is. 1865-ben a londoni Sz.-Bertalan-kórház laboratóriumában Odling két asszisztense, Ulrich és Slopár, a biganymethid mérges gőzei miatt haltak el. Nickels, nanoy-i tanár, 1869-ben fluorokénysav belégzése miatt halt meg. 1875-ben Deville és Debray Rutheniumtetroxydot desztilláltak, midőn hirtelen robbanás támadt, mely a laboratóriumot sűrű fekete füsttel töltötte be, mintha terpentinolaj égett volna.

E sok példa eléggé mutatja, hogy még a legjelesebb tudósok is mily veszélyeknek vannak kitéve a vegytani kutatások által. A tudomány szeretlet azonban sokkal erősebb s egyáltalán nem riasztja el őket a további kísérletektől.

KÉPEINKHEZ.

Kitüntetett csendőraltisztok.

Folyó évi május hó 26-án délelőtt a kassai csendőrközpontjára udvarán ment végbe Papp Antal és Garamszögi László járőrőrmesterek, továbbá Alencsik Emil Benedek és Bartha Pál törzsőrmestereknek a koronás ezüst érdemkereszttel való feldíszítése, akik mindannyian

hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt tanúsított ernyedetlen szorgalmuk és kiváló magaviseletük legfelsőbb elismerése folytán nyerték el ezt a kiváló kitüntetést.

A feldíszítést a kassai csendőr tisztikar és a kivonult legénység előtt Báró Gyula alezredes, ideiglenes csendőrkerületi parancsnok vezette, ki ez alkalommal igen szép beszédet intézett a kitüntetettekhez, majd követendő példakép ismertetvén viselkedésüket, kitartó, ernyedetlen szorgalmukat az egybegyűlt legénység előtt, buzdította ezeket is hasonló kitüntetés eléréséhez való igyekezetre, kitartó szorgalomra.

Diszszakasz elvonulása után az ünnepély véget ért. A vonatkozó kép épen a feldíszítés mozzanatát tünteti elénk.

*

A német császár nyaralóhelye.

Lapunk egyik közelmúlti számában megemlékeztünk II. Vilmos német császár O Felsége 25 éves uralkodói jubileumáról. A nagy Németbirodalom egyes részeiben még most is visszhangja kél e jubileumi ünnepségnek. Ebből az ünnepségből a császár kedvenc nyaralóhelye: Cassel-Wilhelmshöhe is kivette a maga részét és ahíttat- tal emlékszik meg e város minden lakója arról a nagy-jelentőségű időről, amikor szemtől-szemben láthatta a nagy császárt és felséges nejét.

Cassel városában ugyanis, amelyet régi elszárgult irások bizonyítása szerint épen ezer év előtt, 913-ban kezdett építeni I. Konrad király, polgárius fesztelenséggel jár- kel a császári család mindenkor, amikor csak a várostól mintegy félórai távolságra levő Wilhelmshöhe nevű nyaralóban tartózkodik.

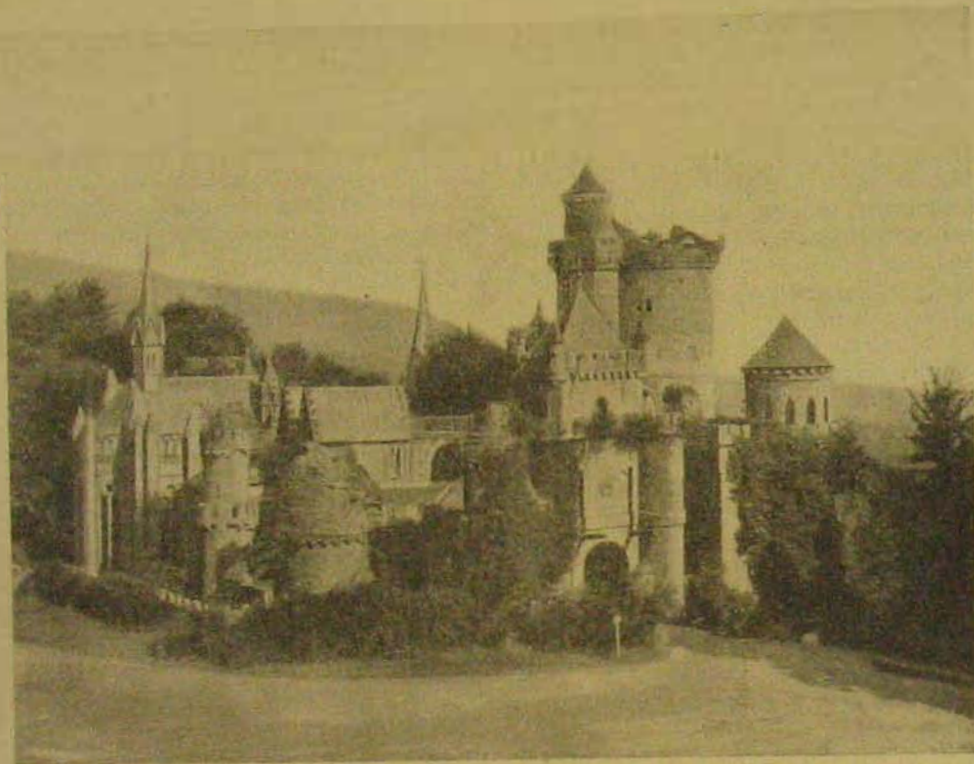
Hatalmas park veszi itt körül a császári büszke kastélyt, amelyben és a közeli Cassel városban mind azt a szépet és elragadót megtalálja a szemlélő, ami a császár magas személye és környezetének megfelel.

Mint a jelen számunkban közölt képeken látható, festői csoportok, kékvízű tavak, remek vízesések és bársnyos párszittal pompázó tisztások váltakoznak mindenfelé Wilhelmshöhe nagykiterjedésű parkjában. Üveg- házai és a rózsaszigeten, amelyekre koronás gazdájuk is büszke, a legritkább növények szépen fejlett példányai feltalálhatók. Ezek a német császár nyaralójának szépségei és ezért annyira büszké a casseliek az ő Wilhelmshöhejükre.

HIREK.

Adományok. A letesítendő csendőrségi intermitus alapja javára újabbán a következő adományok folytak be: Csomor Lajostól Tarnaörsről, kinek a múlt évben ellopott két lovát Albert Lázár őrsvezető ez. őrmester és Horváth Sándor V. csendőrből állott poroszói őrsből járőr kinyomozta és káros birtokába visszajuttatta, 70 K. Mateisz János szolnoki szárnybeli ez. őrmester-től 10 K és a Batassagyarmati szárnytól 2 db. Vezér-fonalért 5 K. Az alap vagyona 30.257 K 23 fillére emelkedett.

Egy őrsvezető ez. őrmester megtámogatása. Csul-lyás József őrsvezető ez. őrmester, hajdusámsóni őrsparancsnokot Hajdusámsón községben július 13-án, nyomozószolgálat teljesítése közben, Szabó Antal hajdusámsóni lakos, lopással gyanúsított egyén több társával megtámadták, az utmenti árokba dobtak, ott letaperték, fogycerét elvettek, arczát és fejét összerugdosták és hotokkai összetverték. Tettesek a hajdusámsóni őrs által később elfogtatván, a bíróságnak átadattak. Az őrmester sérülése nem súlyos.

Wilhelmshöhe. — A Löwenburg.

Gyászhir. Hökkön József törzsőrmester, nagyhecskeri szárnyszámvivő, július 11-én Nagyhecskerekén, 12 éves korában meghalt. Hült teteme a római katolikus vallás szertartásai szerint július 13-án, bajtársi részvétellel ugyanott helyeztetett örök nyugalomra. Nyugodjék békében.

Helyreigazítás. Dr. Végh Kálmán honvédelmi miniszteri segédtitkár urnak a belügyi kezelési vizsgáról írt és lapunk folyó évi 29. számában megjelent cikkében több értelemszavará sajtóhiba eszszott; így a 340. lapoldalon a „hadállásba” szó elől kimaradtak az „oly kedvező” szavak.

KÜLÖNFÉLÉK.

A ki bankót osztogat. Nálunk is ismeretes az a szokás, hogy erre a célra felfogadott gyermekek az utcán reklámzédulákat osztogatnak a járóelőőknek. Az azonban, hogy ezekre százaz és ötvenes bankókat erőltettek volna rá, még nem esett meg Budapesten, mióta világ a világ. Nápolyban azonban megtörtént ez a dolog, még pedig, — feljegyezzük a nevezetes napot — az elmúlt hó 25-én. Ott a délutáni órákban egy jóképű kis fiú állt a villamosvasút sanmartinsi végállomásánál s mindenkinek, a ki elhaladt mellette, 50 és 100 líras bankjegyet nyomott a kezébe. Ez olyan időben történt, mikor főleg sok iskolásgyermek szaladgált a térségen, a kik nagy megértést tanúsítottak a kis fiú szokatlan cselekedete iránt. Egy 500 líras bankót a kis adományozó kettétépett és így adta oda két iskolásfiúnak. Egy másik iskolásfiú, a ki százlírás bankót kapott, elmondta az

esetet atyjának, egy vendéglősnek. Hosszas faggatás után kivették a fiúból, hogy a pénzt egy csomagban találta apja szántóföldjén. Utánajártak a dolognak, mire kiderült, hogy a pénzt — 2025 lírát — egy bábától lopták ismeretlen tettesek, a kik aztán elrejtették a mezőn. A kis fiú a ki itt megtalálta a csomagot, azt hitte, hogy mozijegyeket talált s boldoggá akarta ezekkel tenni kis kortársait. A pénzből még mintegy 900 líra maradt meg, a többit a fiúcska szétosztotta.

Repülő posta Alaskában. Amerikában mindenféle nagyszerű a posta, csupán Alaskában kell hetekig várni a levelekre és az újságokra. Az amerikai hadsereg aviatikus osztályának Cromer nevű hadnagya most érdekes tervet terjesztett az alaskai kormány elé arról, hogy mint lehetne megoldani a gyorsposta kérdését. Eszméje: repülő postát berendezni. A terv nem kivihetetlen, habár csaknem olyan nehézségekkel jár, mint Európában az Alpések átrepülése. A postások 200 kilogrammot bíró gépekkel repülnének. Skagwayhól White Horseba lenne az út első része, mintegy két óra hosszú. Az ide szóló leveleket letennék, a tovább menőket pedig másik aviatikus friss gépen vinnék a négy-öt óra távolságra Selkirkbe, a meddig a kocsiposta mostan huszonnégy óra alatt se tud eljutni. A legközelebbi állomás Selkirk-Davson, a mi repülőgépen három óra, az utolsó szakasz pedig az öt és félóra távolságra eső Yukunor, a mi már a sarkvidék területén van. Alaszka óriási közlekedési nehézségei így legyőzhetőek lennének és az ország ipara és kereskedelme bizonyára fellendülne. Mostanában a közlekedés egyetlen módja a hajózás. Amde a nagyobb folyamok se bajóshutók mindenütt

és a mi nagyobb baj, az esztendő jó részén bafagyva allanak. Ilyenkor kutya-fogatokon közlekedik a posta és ezzel a Crippi-Creek-Nam között lévő 650 kilométeres út 82 órába tart. Csupán jó időben azonban, különben három annyi ideig tart. Cromer tervének kivételése természetesen attól függ, hogy az éghajlatot kibírhadják-e az aviatikusok és még attól is, hogy a veszedelmes postáskodásra akad-e vállalkozó.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel belyeget ne küldjenek.

A. J. Ez év vége felé. Közleteket még nem tudunk.

H. M. Nézetünk szerint igen.

200. Ha négy héten felüli időt szolgálattal töltött a 4. hadtest területén, akkor igénye van a kérésre.

M. érdeklődő. Jelentsék fel a kérésnapost és alkakailag beszélje meg az esetet a főtisztviselővel.

Cs. S. esendő. 1. Beszámítják. 2. Az év végén. 3. Forduljon az őrsparancsnokhoz. Az előjárók felfogásától függ, hogy mennyi hozomány kell. Csendőrszolgálat nem lehet családot alapítani.

Sz. 2. Ilyen kérdésekben az előjárók véleménye dönt. Forduljon szárnyparancsnokságához.

K. J. Közvetlenül forduljon a w. kir. Államvasutak igazgatógáboz.

Sz. F. 365. Az orvosi és szegénységi bizonyítványával felszerezett kérvényt küldje a területileg illetékes esendőrségi kerületi parancsnoksághoz.

Ujdonság. Bármely fegyverkereskedésben megkaphatja.

406. A rendes évben 365, a szökőévben 366 nap van.

M. J. járásörmester. Csapatbeli szolgálati ideje beszámítható.

G. J. Ha a két szolgálati idő közötti megszakítás 30 napnál hosszabb, akkor az előző szolgálat nem számít be. A csendőrségi szolgálat állandó tartózkodási helyétől történt elmuladás napjával veszi kezdetét.

Dunamenti őrs. Panaszaival ne hozzánk, hanem előjáróhoz forduljon. A küldött belyeget lapunk javára bevételnek.

Sorsilldözött. Nézetünk szerint jogos volt.

5000/2. A ltk. 306. §-ában utközik.

R. M. es. 1886. Kérheti

31. Sorsjegyei nem nyörtek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Ideiglenes nyugállományba helyezetttek:

1913 július hó 1-ével:

Marschall Frigyes, III. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Nagytécsny.

Markstein Bertalan, IV. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Poprad.

Viola Márton, III. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Kiskunfélegyháza.

Baumhölzer David, VI. sz. csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Pécs.

Benedek Péter, I. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Köpecz.

Juhász András, V. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Zilah.

Keresztesi Mihály, VIII. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagybánya.

Nieszl István, VI. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Pécsvárad.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Éldőleg értékpapírokra, Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakberletítés ellenében.

Külföldi pénznevek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly tőkebetéteket után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel. 6% (hat) betéti kamattal fizetünk (A tőkebetéttel levonásával). 2. Oly tőkereket után, melynek a betéte az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem költi, 5 1/2% (öt és félf) betéti kamattal fizetünk. (A tőkebetéttel levonásával.)

Éldőleg nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki tőkebetétekre részvényekre. Személyi kölcsönöket felvételünk kezesség mellett vagy kezesség nélküli hitel ellenében, júnyos kamattal mellett. Utalványok, intézőnyek és chequék beszedését elvállaljuk igen kedvező költségek felszámításával. Veszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptettek:

1913 július hó 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Fenics György és

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Pándi József, Kotán Ferencz, Kovács Sándor, Sarudi Benjamin és Sándor Gábor őrsvezető ez. őrmesterek, *őr-mesterekké*; továbbá

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Siklódi András, Jakab József II., Hegyi János, Uri Károly, Jankó György, Pál Ferencz, Maté Sándor és

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Takács Ferencz, Mizsei Pál, Nyíri Pál, Czako János, Molnár György, Vén János, Sinkó Sándor, Bozsó Ferencz, Mátyás Mihály és Keresztesi Mihály csendőr ez. őrmesterek, *őrsvezető ez. őrmesterekké*.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Tamba Demeter csendőr ez. őrmester, Száva János, Máthé Zsigmond, Czudár István, Mester János, Zsiri Flórián csendőrök 3—3 db., továbbá Papp Lehel, Kelemen Ferencz járásőrmesterek, D. Nagy József őrmester, Fodor György, Gachal Imre, Major Gyula, Vukovich József, Herzeg Imre őrsvezető ez. őrmesterek, Balázs György, Néveri Sándor, Atyánszki Mihály csendőr ez. őrmesterek, Király János, Urbán Imre, Kiss Ferencz csendőrök 2—2 darab 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Kinevezettek:

1913 július hó 1-ével:

csendőrként járásőrmesterekké:

- Berkes József őrmester, (1. rangszám) az V.,
- Vigvári Imre " (2. ") a VIII.,
- Fehér Márton " (3. ") a IV.,
- Steiner Otto " (4. ") a VIII.,
- Török Imre " (5. ") az I.,
- Réti János " (6. ") a II.,
- Gál Sándor " (7. ") az I.,
- Huber János " (8. ") a VII.,
- Kumi József " (9. ") a VI.,
- Gémesi Márton " (10. ") a III.,
- Pap István " (11. ") a VII.,
- Borisz István " (12. ") az V.,
- Marosi Ferencz " (13. ") és
- Kiss Sándor L. " (14. ") a II.,
- Albert János " (15. ")
- Boér Miklós " (16. ") és
- Hyes János II. " (17. ") a VII. sz.

csendőrként állományában.

Csendőrségi kalapborítók á 1 kor. 50 fill.
Íróasztalra dobozok á 6 kor. Íróasztalra rekesz-fedőlapok 60 és 80 fillér.

Mind Ezeket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék préselt papírral borítva — a legújabb kiadású könyvek, melyek hivatalból bevezetésre kerültek — számára és nagyban és csupán bekötetnek, továbbá mindenféle könyvkötő munkát és bármily alakú dobozokat is külön méretek szerint előírt és készítő kivételben, olcsó árakon ajánlunk.

Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, **Brassó**, 20K. an felüli megrendelések portmentesek

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Minden egyes csendőrré rendkívüli fontos és nélkülözhetetlen

a kiadásunkban most megjelent **Magánjegyzék könyvecske, mely zsebalaku puha kötésben, betűsoros bevágással,**

a kiderítetlen esetek, nyomozott egyének, állatok és tárgyak, közölések és sajtótermékek, kö- és állatesempészek, figyelmeztetések kisebb kihág, alkalmából és egyéb feljegyzések bevezetésére szolgáló lapokkal-ellátva. **Ára 60 fill.** A korábbi kiadások részben már annak használatát érendelték, részben pedig igen használható magánjegyzék könyvecskének minősítették.

Az új emlékkerezt és hozzávaló szalagok raktárunkon kaphatók.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.